

Paimion liikenneturvallisuuksuunnitelma 2022

Loppuraportti 5/2022

ALKUSANAT

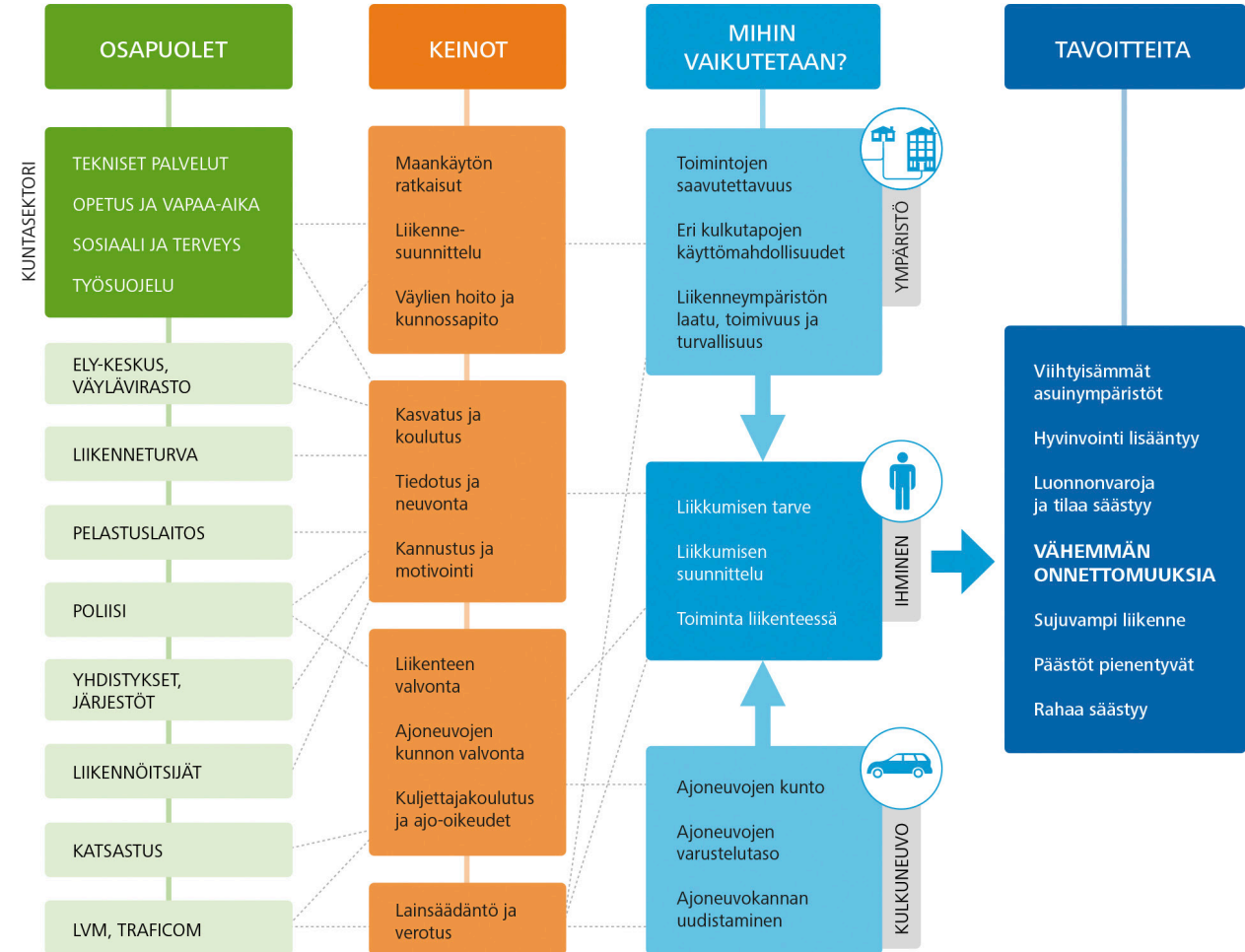
Liikenneturvallisuustyö on osa kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Kunnan tehtävänä on tarjota kuntalaisille edellytykset tehdä vastuullisia ja turvallisia liikkumisvalintoja.

Työnantajana kunnat huolehtivat työntekijöidensä hyvinvoinnista ja turvallisuudesta; työmatkojen turvallisuudesta ja esimerkiksi ammatillisesta osaamisesta liikenneturvallisuuden huomioimisessa osana omaa arjen työtä.

Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella on tavoitteena, että jokaisella kunnalla on ajantasainen suunnitelma tai ohjelma liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Suunnitelman käytännön toteutuksesta, toimenpiteiden koordinoinnista ja seurannasta vastaavat kuntien poikkihallinnolliset liikenneturvallisuustyöryhmät.

Paimion kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma on laadittu osana seudullista Turun ympäryskunnat kattavaa hanketta. Suunnitelmassa on kuvattu ne toimenpiteet, jotka luovat edellytykset liikenneturvallisuustilanteen jatkuvalla paranemiselle kohti kansallisia tavoitteita sekä kunnan liikenneturvallisuustyön tason nostamiselle.

Suunnittelutyön pääpaino on ollut lähivuosissa ja mahdollisimman konkreettisessa, kustannustehokkaassa ja realistisessa toimenpiteiden määrittelyssä. Toimenpiteiden suunnittelua tehtiin Paimion turvallisen ja kestävä liikkumisen ryhmän tukemana sekä erillisissä teknisissä työpalavereissa. Konsulttina työstä vastasi Ramboll Finland Oy.

Kuva: Liikenneturvallisuustyön osapuolet ja keinovalikoima

LIKENNETURVALLISUUSLUPAUKSET 2022–2023

- ❖ Lisätään liikenneturvallisuusviestintää kaupungin viestintäkanavissa.
- ❖ Otetaan liikenneturvallisuustyön vuosikello käyttöön.
- ❖ Jaetaan liukuesteitä ikääntyville ja mahdollisesti erityisryhmille (esimerkiksi odottaville äideille).
- ❖ Hyödynnetään liikenneturvallisuusmateriaaleja ja sähköisiä palveluja varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.
- ❖ Kaupunki päättää liikenneturvallisuuskoordinaattorihankkeeseen osallistumisesta.

LOPPURAPORTIN SISÄLTÖ

Nykytila

- [Liikenneturvallisuustilanne](#)
- [Koettu turvallisuus](#)
- [Liikenneturvallisuustyön nykytila](#)

Päämäärä

- [Visio, tavoitteet ja painopisteet](#)

Toimenpiteet

- [Perustyö kuntoon](#)
- [Turvalliset ja vastuulliset liikkumisvalinnat](#)
- [Turvallinen liikenneympäristö](#)

Vaikuttavuus

- [Arvioinnin reunaehdot](#)
- [Maanteiden toimenpiteiden vaikutus](#)
- [Kunnan liikenneturvallisuustyön tason nosto](#)
- [Toimintaympäristön haasteita](#)

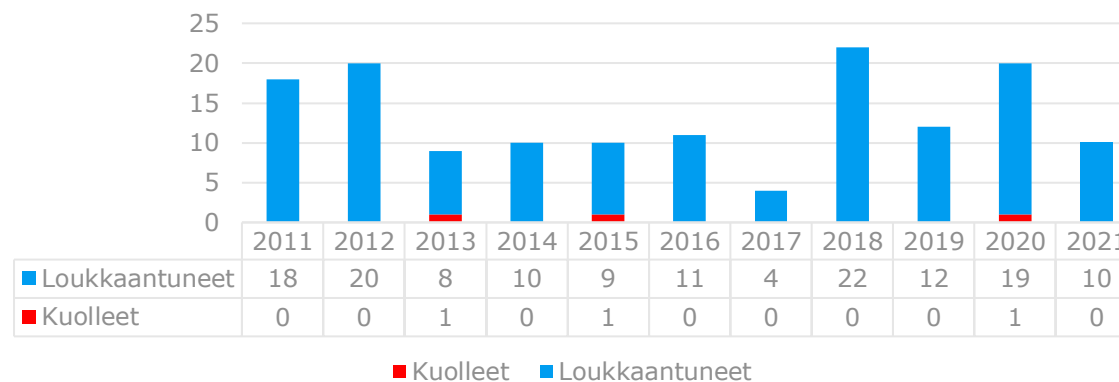
Erikseen raportoitu liiteaineisto

- A. Liikenneturvallisuustyön kehittämisen tukimateriaali
- B. Liikenneympäristön parantamisen toimenpidekartat ja -taulukot
- C. Onnettomuusanalyysit
- D. Asukaskyselyn tulokset
- E. Liikenneturvallisuustyön nykytila
- F. Nykytilakartat

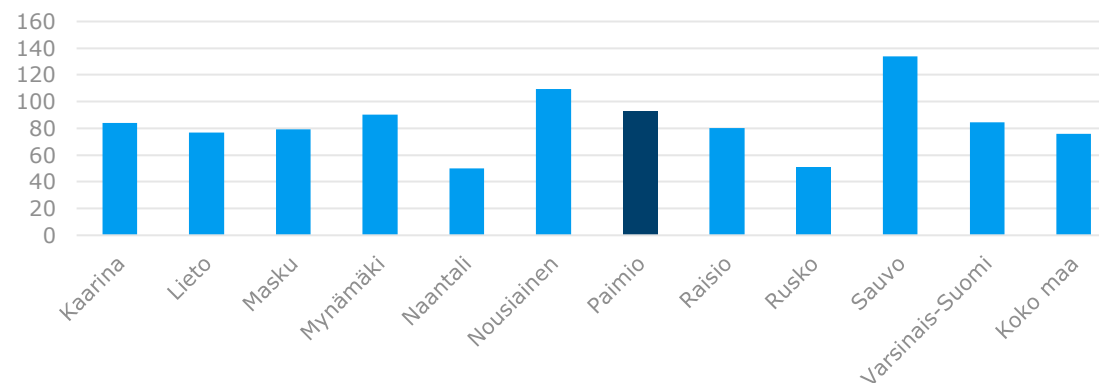
LIIKENNETURVALLISUUSTILANNE

- Paimion kaupungin alueen tieliikenteessä tapahtuu vuosittain keskimäärin kymmenen henkilövahinko-onnettomuutta ja 21 omaisuusvahinko-onnettomuutta (keskiarvo 2016-2020).
- Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä asukaslukuun suhteutettuna on korkeampi kuin maakunnassa ja koko maassa keskimäärin.
- Viimeisen kymmenen vuoden aikana alueen tieliikenteessä on menehtynyt kolme ihmistä, joista yksi taajama-alueen onnettomuuksissa.
- Paimiossa korostuu maakunnan ja koko maan keskiarvoon nähden henkilöautolla liikkuneiden onnettomuudet. Myös mopoilijoiden osuus henkilövahingoista on hieman maakunnantasoa korkeampi. Ikäryhmittäin tarkasteltuna selvästi korkein onnettomuusriski on 15–20-vuotiailla.
- Henkilövahinko-onnettomuuksista suurin osa (77 %) on tapahtunut taajama-alueiden ulkopuolella. Yksittäisonnettomuuksien osuus on lähes puolet (48 %) kaikista henkilövahinkoon johtaneista onnettomuuksista.
- Paimion kaupungin alueella tapahtuvista tieliikenteen onnettomuuksista aiheutuu yhteiskunnalle keskimäärin noin 4,2 milj.eur vuosittaiset kustannukset, joista kaupungin osuus on noin 0,6– 0,8 milj.eur/v (keskiarvo 2016-2020).
- Laajemmat onnettomuusanalyysit on esitetty liitteessä C.*

Paimion kaupungin alueella tieliikenteessä kuolleet ja loukkaantuneet
(Tilastokeskus, *2021 ennakkotieto)

Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä 100 000 asukasta kohden
(Lähde: Tilastokeskus, keskiarvo 2016-2020)

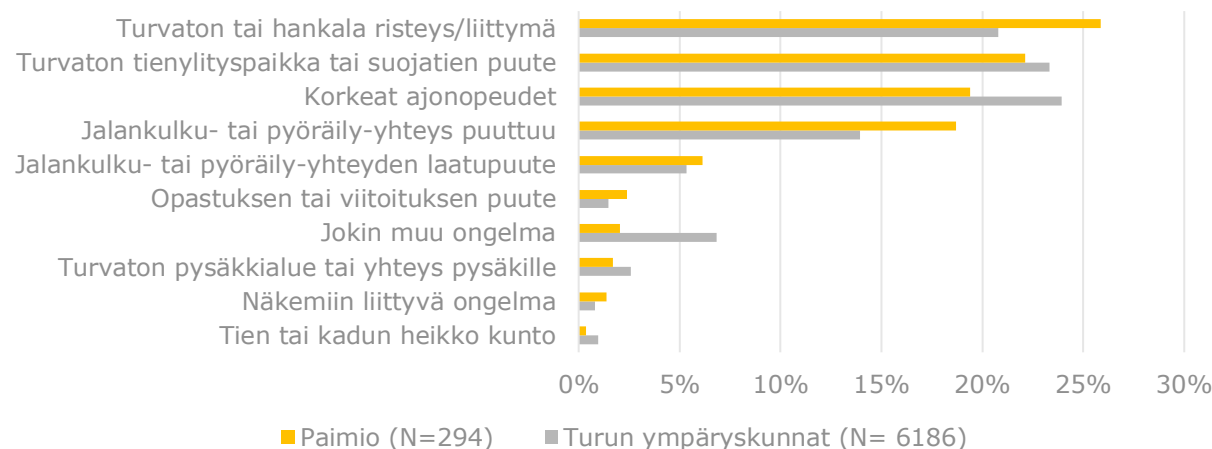
KOETTU TURVALLISUUS

- Paimiossa asukaskysely tuotti kartalle 353 vastausta, joista 294 kpl liittyi vaaranpaikkoihin tai muihin ongelmiin (taajamassa 69 %) ja 59 kpl tapahtuneisiin onnettomuuksiin tai läheltä piti - tilanteisiin (taajamassa 75 %).
- Huolta asukkaissa aiheuttavat erityisesti turvattomat tai hankalat liittymät (26 %), turvattomat tienylitykset tai suojatien puute (22 %), korkeat ajonopeudet (19 %) sekä jalankulku- tai pyöräily-yhteyksien puuttuminen (18 %).
- Paimiossa korostuvat koko seudun keskiarvoa enemmän turvattomat tai hankalat liittymät sekä jalankulku- ja pyöräily-yhteyksissä koetut puutteet (erityisesti taajamassa).

Eniten palautetta keräsivät seuraavat kohteet:

- Mt 110 (Valtatie) / mt 181 (Kravinkuja) / mt 181 (Sauvontie) liittymä:** Turvaton liittymä, kiertoliittymän puute (liittymään rakennetaan vuonna 2021 kiertoliittymä)
- Mt 2352 (Kaaritie) / mt 2343 (Alvar Aallon tie) liittymä:** Turvaton liittymä, kiertoliittymän puute (liittymään rakennetaan vuonna 2021 kiertoliittymä)
- Mt 181 (Kravinkuja) / mt 181 (Paimiontie) / mt 2340 (Paimiontie) liittymä:** Turvaton liittymä ja suojatie, ylinopeudet

Asukaskyselyn (2021) vastausten jakauma ongelma-alueittain

Kyselyn vastauksiin ja muihin kohteisiin voi tutustua tarkemmin erillisen liiteaineiston kautta (Liite D).

HAVAINTOJA LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN NYKYTILASTA

- Kaupungissa toimii poikkihallinnollinen liikenneturvallisuustyöryhmä (turvallisen ja kestävänn liikkumisen ryhmä), joka tekee aktiivisesti työtä liikenneturvallisuuden parantamiseksi.
- Turvallisen ja kestävänn liikkumisen ryhmän kokoonpano on kattava ja yhteistyötä tehdään eri sidosryhmien kanssa.
- Liikenneturvallisuustilanteen kehittymistä seurataan säännöllisesti.
- Liikenneturvallisuusaiheista tiedotetaan kaupungin työntekijöille ja kaupunkilaisille.
- Koulumatkojen vaarallisuuden arvioinnissa on käytössä Koululiitu-ohjelma.
- Toimintaa voisi parantaa esimerkiksi kohdistamalla aiempaa enemmän liikenneturvallisuustoimenpiteitä kaupungin omalle henkilöstölle sekä raportoimalla säännöllisesti liikenneturvallisuustilanteesta päättäjille.

SEUDULLINEN VISIO, TAVOITTEET JA PAINOTUKSET

LIIKENNETURVALLISUUSVISIO

- ☐ Liikennejärjestelmä on suunniteltava siten, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä.
- ☐ Liikkuminen koetaan turvalliseksi.
- ☐ Liikkumisvalinnat ovat ympäristöystävällisiä sekä terveyttä ja turvallisuutta edistäviä.

PÄÄTAVOITTEET

- ☐ Tieliikenteessä kuolleiden määrä Turun ympäryskuntien alueella vähenee jatkuvasti.
- ☐ Vuoteen 2030 mennessä Turun ympäryskuntien tieliikenteessä saavutetaan ensimmäisen kerran nollavuosi (ei yhtään kuollutta).
- ☐ Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä 100 000 asukasta kohden laskee alle koko maan keskiarvon.
- ☐ Kestävien kulkumuotojen osuus Turun seudun asukkaiden liikkumisessa kasvaa.

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN PAINOPISTEALUEET

- ☐ Nuorten liikenneturvallisuus paranee.
- ☐ Nopeusrajoituksia noudatetaan entistä paremmin.
- ☐ Päihdeonnettomuuksien määrä vähenee.
- ☐ Jalankulun ja pyöräilyn turvallisuus ja turvallisuuden tunne paranee.
- ☐ Risteysalueiden turvallisuus paranee.

Läpi leikkaavana teemana:

Keskeisten turvavarusteiden käyttöaste kasvaa (heijastin, pyörävalot, pyöräilykypärä, turvavyö, turvaistuin jne.).

JOHDANTO TOIMENPITEIDEN SUUNNITTELUUN

- Liikenneturvallisuussuunnitelma on kuvaus konkreettisista tavoitteista, toimenpiteistä ja toimintatavoista, joilla Paimion kaupungin alueen ja kuntalaisten liikenneturvallisuutta parannetaan lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä.
- Toimenpiteiden suunnittelua ovat suunnanneet muun muassa
 - nykytila-analyysin esille nostamat haasteet ja kehittämistarpeet
 - liikenneturvallisuusvisio, tavoitteet ja painopistealueet
 - liikenneturvallisuustyötä koskevat tavoitteet (tavoitteena kuntien nosto tähtiluokkaan 4–5)
 - toimenpiteiden vaikuttavuus (kustannustehokkuus ja kytkentä painopistealueisiin)
- Suunnittelua varten muodostettiin suunnittelukehikko (linjaukset), joka kattaa liikenneturvallisuustyön keskeiset elementit: yhteistyön ja toimintamallit (perustyö), liikennekasvatuksen ja viestinnän sekä liikenneympäristön ratkaisut.
- Suunnittelutyön pääpaino on ollut lähivuosissa ja mahdollisimman konkreettisessa, kustannustehokkaassa ja realistisessa toimenpiteiden määrittelyssä.
- Toimenpiteiden suunnittelua on tehty Paimion kaupungin turvallisen ja kestävä liikumisen ryhmässä sekä erillisissä liikenneympäristöasioihin kohdentuneissa työpalavereissa.

Toimenpiteiden suunnittelu on jaettu seuraavien kolmen pääteeman alle:

Perustyö kuntoon

- Organisointi ja yhteistyö
- Viestintä
- Osaamisen varmistaminen
- Liikenneturvallisuustyön seuranta

Turvalliset ja vastuulliset liikkumisvalinnat

- Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä, toimintavinkkejä ja toimenpide-ehdotuksia eri toimialoille

Turvallinen liikenneympäristö

- Teknisen toimialan hyvät käytänteet turvallisen liikenneympäristön edistämisessä
- Liikenneympäristön parannustoimenpiteet vuosille 2022–2032

Toimenpiteisiin liittyvät myös Liitteet A ja B

PERUSTYÖ KUNTOON

PERUSTYÖ KUNTOON

- ☐ Liikenneturvallisuustyö on osa kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.
- ☐ Liikenneturvallisuus huomioidaan kaikissa kunnan strategioissa ja suunnitelmissa.
- ☐ Liikenneturvallisuus näkyy eri toimialojen ja yksiköiden tavoitteissa, resursseissa ja toimintatavoissa.
- ☐ Liikenneturvallisuustyötä ohjaa poikkihallinnollinen liikenneturvallisuussuunnitelma/-ohjelma.
- ☐ Liikenneturvallisuustyö kattaa liikennekasvatuksen, koulutuksen, viestinnän ja turvallisen liikenneympäristön.
- ☐ Liikenneturvallisuustyötäideoi ja koordinoi monialainen liikenneturvallisuusryhmä.
- ☐ Kunta osallistuu aktiivisesti seudulliseen ja maakunnalliseen liikenneturvallisuustyöhön.
- ☐ Liikenneturvallisuustyötä ja -tilannetta seurataan vuosittain.
- ☐ Liikenneturvallisuustyön tuloksista raportoidaan säännöllisesti päätöksentekijöille.
- ☐ Liikenneturvallisuus huomioidaan kaikissa kunnan kuljetuspalveluiden hankinnoissa.

Toimenpidetarpeet ja kehitettävät toimintamallit

Organisointi ja yhteistyö

Viestintä

Osaamisen varmistaminen

Liikenneturvallisuustyön seuranta

ORGANISOINTI JA YHTEISTYÖ

Sitoutuminen

- Liikenneturvallisuussuunnitelma viedään teknisen lautakunnan kautta kaupunginhallitukseen hyväksyttäväksi. (Vastuu: Tekninen toimi / turvallisen ja kestävä liikuttamisen ryhmän puheenjohtaja)

Liikenneturvallisuustyö osaksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

- Esitellään valmistunutta liikenneturvallisuus-suunnitelmaa kaupungin hyte-ohjausryhmälle. (Vastuu: hyvinvointikoordinaattori)
- Kytetään liikenneturvallisuustyön seuranta osaksi kaupungin hyvinvointikertomusta/-suunnitelmaa. Sovitaan, mitä tietoja ja milloin toimitetaan. (Vastuu: hyvinvointikoordinaattori)

Turvallisen ja kestävä liikuttamisen ryhmän toiminnan kehittäminen

- Tarkastetaan ryhmän kokoonpano ja kattavuus säännöllisesti. Nimetään tarvittaessa uusia henkilöitä ryhmään siten, että ryhmän toiminta tavoittaa eri hallintokunnat. (Vastuu: Turvallisen ja kestävä liikuttamisen ryhmä)
- Ryhmä kokoontuu kahdesti vuodessa. (Vastuu ryhmän koollekutsumisesta: Ryhmän puheenjohtaja)
- Kaupunki päättää, haluaako se jatkaa liikenneturvallisuuskoodinaattorihanketta vuosina 2022–2023. Tarjolla on asiantuntijatukea työryhmän toiminnalle. ELY-keskus osallistuu kustannuksiin. (Vastuu: Tekninen toimi)

TURVALLISEN JA KESTÄVÄN LIIKKUMISEN RYHMÄ

Työryhmän jäsenet 3/2022

Kaupungin edustajat

- Juha Saarinen, tekninen johtaja, tekniset ja ympäristöpalvelut (pj.)
- Kati Timonen, yhdyskuntainsinööri, tekniset ja ympäristöpalvelut
- Hilikka Koret, opetuspäällikkö, opetus ja kasvatus
- Merja Korsimo, TVT-koordinaattori, opetus ja kasvatus
- Matleena Koskinen, liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori, nuoriso- ja vapaa-aikapalvelut
- Eila Hulkkonen, henkilöstöpäällikkö, henkilöstöhallinto & työsuojelu
- Heidi Kervinen, vanhuspalvelut
- Taina Pöystilä, neuvola ja kouluterveydenhuolto

Neuvostojen edustus

- Jouko Olander, vanhusneuvosto
- Marja Mäenpää, vammaisneuvosto
- Miisa Louhi, nuorisovaltuusto
- Soini Santala, järjestöparlamentti

Sidosryhmien edustus

- Jaakko Klang, Varsinais-Suomen ELY-keskus
- Mika Lankinen, Varsinais-Suomen pelastuslaitos
- Joni Saarimäki, Lounais-Suomen poliisilaitos
- Elias Ruutti, Liikenneturva
- Rauno Berg, Liikenneturvallisuuskeskus Paimio
- Paula Väisänen, Valonia

Työryhmän päätehtävät

- Seuraa kaupungin liikenneturvallisuuksilannetta eri liikkujaryhmät huomioiden.
- Edistää kaupungin sisäistä sekä sidosryhmien välistä yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa.
- Ideoi konkreettisia ratkaisuja turvallisen ja kestävä liikuttamisen haasteisiin.
- Jakaa vastuuta ja tehtäviä kaupungin eri yksiköille ja paikallisille sidosryhmille.
- Varmistaa liikenneturvallisuuksityön tavoitteiden toteutumisen eri yksiköissä.
- Edistää liikenneturvallisuuksuden näkyvyyttä kaupungin strategioissa, suunnitelmissa ja viestinnässä.
- Tekee näkyväksi kaupungin eri tahojen tekemän liikenneturvallisuuksityön.

VIESTINTÄ

Asukkaille

- Tiedotetaan valmistuneesta liikenneturvallisuussuunnitelmasta kaupungin viestintäkanavissa. Lisätään kaupungin kotisivuille Liikenneturvallisuus -osioon tietoa suunnitelmasta.
- Kaupungin viestintä hyödyntää Liikenneturvan asiakas- ja uutiskirjeitä tiedotuksessa. Uutisaiheita poimitaan mahdollisesti myös turvallisen ja kestävästä liikkumisesta ryhmän kokouksista.
- Paikallisista tapahtumista ja tempauksista sekä liikenneturvallisuustilanteesta pyritään saamaan kirjoituksia paikallismedioihin/kaupungin viestintään.
- Hyödynnetään liikenneturvallisuustyön vuosikatsausta tiedottamisessa.

Kaupungin työntekijöille

- Tiedotetaan valmistuneesta liikenneturvallisuussuunnitelmasta kaupungin sisäisissä viestintäkanavissa.
- Tiedotetaan ajankohtaisista liikenneturvallisuusaiheista henkilöstölle. Hyödynnetään esimerkiksi Liikenneturvan maksuttomia materiaaleja.

Päättäjille

- Keväällä 2022 valmistuva liikenneturvallisuussuunnitelma viedään teknisen lautakunnan kautta kaupunginhallitukseen hyväksyttäväksi vuoden 2022 aikana.
- Liikenneturvallisuustyön vuosikatsaus lähetetään vuosittain tiedoksi lautakuntiin ja kaupunginhallitukseen.

OSAAMISEN VARMISTAMINEN

Materiaalit (yksiköiden esihenkilöt tarkistavat tarpeet vuosittain)

- Varmistetaan, että eri yksiköillä on käytössään liikenneturvallisuustyötä tukevaa materiaalia. Tarkistetaan vuosittain, että käytössä on uusimmat versiot.
- Tehdään tutuksi Liikenneturvan valmiita maksuttomia (sähköisiä ja painettuja) materiaaleja kaupungin eri yksiköille. Esimerkiksi esittely turvallisen ja kestävästi liikkumisen ryhmän kokouksissa ja yksikköjen sisäisissä kokouksissa.
- Hyödynnetään liikenneturvallisuusaiheisen toiminnan ja viestinnän suunnittelussa liikenneturvallisuustyön vuosikelloa (Liite A).

Koulutukset (yksiköiden esihenkilöt tarkistavat tarpeet 1–2 vuoden välein + uusien henkilöiden aloittaessa)

- Varmistetaan, että eri henkilöstöryhmillä on mahdollisuus saada liikenneturvallisuusaiheista koulutusta tai perehdytystä säännöllisesti. Hyödynnetään esimerkiksi Liikenneturvan maksuttomia koulutuksia.

Liikenneturvallisuus kuljetuksissa (kuljetuksista vastaavat tarkistavat)

- Kaikissa kunnan hankkimissa kuljetuspalveluissa huomioidaan liikenneturvallisuuteen liittyvät näkökulmat esimerkiksi kilpailutuksessa. Hyödynnetään kilpailutuksen apuna tämän ohjelman liitteessä A esitettyä tarkistuslistaa sekä [Työkaluja kuntien liikenneturvallisuustyön tekijöille](#) -oppaan aineistoa.

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN SEURANTA

Seuranta (ks. Liite A)

- Kerätään vuosittain kuntakohtaiset tilastot tieliikenteen onnettomuuksista ja arvioidaan liikenneturvallisuussuunnitelman seudullisten tavoitteiden toteutumista.
- Kirjataan ylös työryhmän toiminta (kokousten määrä, osallistumisaktiivisuus, toimintatapojen muutokset).
- Listataan vuosittain eri hallintokuntien ja sidosryhmien liikennekasvatustyön ja viestinnän toimet (tapahtumat, kampanjat, koulutukset, viestintä tms.).
- Arvioidaan vuoden/kahden vuoden välein, mille tasolle kaupunki asettuu *Viiden tähden liikenneturvallinen kunta* -mallissa (kyselyn kysymykset käydään läpi turvallisen ja kestävä liikuttamisen ryhmässä).
- Liikenneympäristön parannustoimenpiteiden toteutumisesta pidetään kerran vuodessa tilannekatsaus (esim. Teamsillä) yhteistyössä kaupungin teknisten palvelujen ja ELY-keskuksen kanssa.

Vuosikatsaus (ks. Liite A)

- Laaditaan vuosittain katsaus kaupungin liikenneturvallisuustilanteesta ja -työstä sekä arvio tavoitteiden toteutumisesta
- Vuosikatsaus julkaistaan keväisin (kun edellisvuoden tilastot ovat saatavilla) kaupungin www-sivuilla sekä toimitetaan tiedoksi lautakuntiin, kaupunginvaltuustolle ja kaupungin työntekijöille.
- Erillisen vuosikatsauksen lisäksi liikenneonnettomuuksista ja liikenneturvallisuustyöstä (toteutunut toiminta) kannattaa viestiä osana kaupungin hyvinvointikertomusta/-suunnitelmaa.

TURVALLISET JA VASTUULLISET LIIKKUMISVALINNAT

TURVALLISET JA VASTUULLISET LIIKKUMISVALINNAT

- ❑ Elinikäisellä liikennekasvatuksella kuntalaisille luodaan perusvalmiudet huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta sekä tehdä vastuullisia liikkumisvalintoja.
- ❑ Säännöllisellä viestinnällä ja kampanjoinnilla ylläpidetään kuntalaisten tietämystä liikenneturvallisuusasioista sekä tuetaan ihmisten myönteistä suhtautumista liikenneturvallisuuteen.
- ❑ Eri ikä- ja liikkujaryhmien parissa työskentelevän henkilökunnan osaamisesta ja motivaatioista liikennekasvatus- ja tiedotustyössä huolehditaan säännöllisin koulutuksin ja tietoisuudella.
- ❑ Kunnan työntekijöille suunnatuilla koulutuksilla ja tietoisuudella varmistetaan turvalliset työmatkat ja työliikenne sekä kannustetaan hyvinvoinnin kannalta kestäviin kulkutapavalintoihin.

Työkalupakki: Liikenneturvallisuustyön kehittäminen eri toimialoilla

Neuvola

Varhaiskasvatus

Koulu-/opiskeluterveydenhuolto

Perusopetus

Toisen asteen opetus

Nuorisotyö

Liikunta-/vapaa-ajan palvelut

Työikäiset

Vanhus- ja vammaispalvelut

NEUVOLA

”Neuvolat voivat tukea perheitä lasten turvallisessa kuljettamisessa ja lasten liikennetaitojen kehittämisessä.”

Liikenneturvallisuuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Lasta odottavalle perheelle annetaan Liikenneturvan Lapsi autossa (Barn i bil) -esite (jaetaan ennen lapsen syntymää). Lapsen turvallisesta kuljettamisesta keskustellaan myös neuvolakäynneillä lapsen synnyttyä.	X	-
Neuvolan tiloissa on esillä Liikenneturvan Turvakaukalo-, Turvaistuin-, sekä Turvavyöistuin -julisteita sekä Turvaistuinsuositus-esitteitä.	-	X
Neuvolan 4-vuotistarkastuksen yhteydessä vanhemmille annetaan Lapsi liikenteessä -opas ja lapselle puuhatehtäväkirja, joita voi tilata Liikenneturvalta.	X	-
Huoltajien kanssa keskustellaan liikenneturvallisuusasioista neuvolakäynneillä. Erityisesti keväällä ja kesällä huomioidaan potkupyöräily/pyöräily ja potkulaudat sekä puhutaan kypärän käytöstä.	X	-
Syksyisin huoltajien kanssa puhutaan heijastimen käytöstä. Neuvolan tiloissa jaetaan heijastinopaskortteja ja laitetaan esille aiheeseen liittyviä julisteita.	-	X
Neuvolahenkilöstölle tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	-	X (myöhemmin)
Liukuesteiden jakaminen odottaville äideille äitiysneuvolassa	-	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri -ikäisten liikenneturvallisuuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. neuvolatyöntekijöille, varhaiskasvattajille ja opettajille.

VARHAISKASVATUS

”Varhaiskasvatus auttaa luomaan pohjan turvallisille liikkumisvalinnoille, joista on hyötyä lapsen kasvaessa.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Liikennekasvatus toteutuu osana päivittäistä toimintaa: Turvalliseen liikkumiseen liittyviä sääntöjä ja tapoja harjoitellaan leikkien, pelien ja laulujen avulla. Liikutaan yhdessä turvallisesti päiväkodin ulkopuolella lähiympäristössä ja retkillä.	X	-
Hyödynnetään aktiivisesti Liikenneturvan alle kouluikäisille lapsille suunnattuja materiaaleja liikennekasvatustyössä.	X	-
Lapset ja aikuiset käyttävät heijastinliivejä aina, kun liikutaan päiväkodin ulkopuolella.	X	-
Lapset ja aikuiset käyttävät aina pyöräilykypärää pyöräillessä (tai potkulautaillessa).	X	-
Vuodenajat huomioidaan liikenneasioiden käsittelyssä: Keväällä käsitellään esimerkiksi pyöräilyä ja potkulautailua ja syksyllä pimeässä näkymistä (heijastimet, pyöränvalot).	X	-
Huoltajien kanssa keskustellaan liikenneturvallisuusasioista huoltajatapaamisissa ja arjen kohtaamisissa tarpeen mukaan. Päiväkotien vanhempainilloissa käsitellään liikenneturvallisuuteen liittyviä aiheita, kuten lasten turvallista kuljettamista autossa.	X	-
Varmistetaan, että päiväkotien saattoliikennejärjestelyt ovat turvallisia eri kulkumuodoille. Asiaan puututaan tarpeen mukaan ja ollaan yhteydessä tekniseen puoleen. Tiedotetaan vanhemmille lapsen turvallisesta kuljettamisesta ja saattamisesta päiväkotiin.	X	-
Varhaiskasvatushenkilöstölle tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta. Varhaiskasvattajat osallistuvat esimerkiksi Liikenneturvan verkkokurssille (www.liikenneturva.fi/vaka), josta saa ladattavia materiaaleja ja toimintavinkkejä myöhempää hyödyntämistä varten.	X	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri -ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. neuvolatyöntekijöille, varhaiskasvattajille ja opettajille.

KOULU-/ OPISKELUTERVEYDENHUOLTO

”Terveystenhoitajat voivat auttaa lapsia ja nuoria tekemään vastuullisia valintoja liikenteessä.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Tulevan ekaluokkalaisten terveystarkastuksessa jaetaan Liikenneturvan Turvallisesti koulutielle -esite huoltajille. Keskustellaan, miten lapsi aikoo kulkea koulumatkansa ja mitä asioita kannattaa harjoitella yhdessä.	-	-
Alakoululaisten määräaikaissä terveystarkastuksissa muistutetaan kypärän ja heijastimien käytöstä sekä keskustellaan oppilaan kanssa kännykän käytöstä liikenteessä.	X	-
Yläkoululaisten määräaikaissä tarkastuksissa (esim. laajassa terveystarkastuksessa 8. lk.) puhutaan muun muassa päihteiden käytöstä ja liikenteestä sekä turvallisesta mopoilusta.	X	-
Liikenneturvallisuusasiat otetaan esille kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastuksissa.	X	-
Terveystenhoitajille tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	-	X (myöhemmin)

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri -ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. neuvolatyöntekijöille, varhaiskasvattajille ja opettajille.

PERUSKOULU 1/2

”Liikennekasvatus toteutuu opetussuunnitelman mukaisesti (suositus vähintään 4 tuntia/luokka/aste/vuosi)”.

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Liikenneturvallisuusasioita on kirjattuna koulun turvallisuussuunnitelmassa, turvakansiossa, järjestyssäännöissä tms.	X	-
Liikenneasioita käsitellään opetussuunnitelman mukaisesti osana monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Liikenneasioita voi käsitellä myös sopivilla oppitunneilla (esim. ympäristöoppi, terveystieto, matematiikan ja fysiikan laskut jne.).	X	X
Oppilaiden turvavarusteiden käyttöä ja muuta liikennekäyttäytymistä seurataan ja siihen puututaan tarvittaessa.	X	-
Koulureittien ja koulujen lähiympäristön vaaranpaikkoja kartoitetaan säännöllisesti.	X	-
Tarkastellaan saattoliikennejärjestelyjä yhteistyössä tilapalvelujen ja teknisten palvelujen kanssa. Saattoliikenteen pelisäännöistä sovitaan huoltajien kanssa ja huoltajia tiedotetaan aiheesta.	X	-
Huoltajien kanssa keskustellaan liikenneturvallisuusasioista vanhempainilloissa ja huoltajatapaamisissa. Huoltajille jaetaan tai linkataan liikennekasvatusta tukevaa materiaalia, kuten Liikenneturvan aineistoja.	X	-
Opettajille tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	-	X

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri -ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. neuvolatyöntekijöille, varhaiskasvattajille ja opettajille.

PERUSKOULU 2/2

”Liikennekasvatus toteutuu opetussuunnitelman mukaisesti (suositus vähintään 4 tuntia/luokkaste/vuosi)”.

Liikenneturvallisuuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Osallistutaan valtakunnallisiin teemapäiviin (Pyöräilyviikko, Liikenneturvallisuusviikko, Heijastinpäivä) eri luokkasteilla.	-	X
Lukukauden alussa järjestetään suojatietempaus tai muu tapahtuma yhteistyössä esimerkiksi koulun, vanhempainyhdistyksen ja turvallisen ja kestävä liikumisen ryhmän kanssa. Muistutellaan lapsia ja huoltajia turvallisesta koulumatkasta.	-	-
Otetaan käyttöön Liikenneturvan Filla&Rilla digitaalinen oppimisympäristö turvallisen pyöräilyn oppimiseen 3.-6.-luokkalaisille (aineisto saatavissa myös ruotsiksi).	-	X
Hyödynnetään Liikenneturvan virtuaalisia kouluvierailuja (https://www.liikenneturva.fi/opetusmateriaalit/liikenneturvan-virtuaalinen-kouluvierailu) yläkouluille ja toisen asteen oppilaitoksille.	-	X
Yläkoululaisille järjestetään vuosittain turvallisuuteen liittyviä tapahtumia, joissa on mukana asiantuntijavierailuja (Liikenneturva, poliisi, pelastuslaitos tms.).	X	X
Valonian Kestävää menoa -sähköisen aineiston hyödyntäminen 3.-6.luokilla.	-	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri -ikäisten liikenneturvallisuuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. neuvolatyöntekijöille, varhaiskasvattajille ja opettajille.

TOISEN ASTEEN OPETUS (LUKIO, AMMATTIKOULU)

”Ikäryhmittäin tarkasteltuna nuorille sattuu eniten henkilövahinkoja liikenteessä. Liikenneturvallisuusaiheiden käsittely lukiossa ja toisella asteella on olennainen jatko perusopetuksen liikennekasvatukselle.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Osallistutaan valtakunnallisiin teemapäiviin (Pyöräilyviikko ja Heijastinpäivä) ainakin viestimällä ajankohtaisista liikenneturvallisuusaiheista.	X	-
Hyödynnetään Liikenneturvan materiaaleja liikenneturvallisuusaiheiden (esim. ennakointi, tarkkaavaisuus, asenteet) käsittelyssä. Tarjolla on myös digitaalisia aineistoja.	-	X
Liikenneturvallisuusasioista keskustellaan huoltajatapaamisissa. Huoltajille lähetetään aiheeseen liittyvää Wilma-viestintää.	-	-
Järjestetään vuosittain yleisesti turvallisuuteen tai hyvinvointiin liittyviä tapahtumia, joissa on mukana asiantuntijavierailuja (esim. Liikenneturva, poliisi, pelastuslaitos tms.).	-	X
Toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin on mahdollista tilata Liikenneturvan ”Pakopeli liikenneturvallisuudesta”.	-	-
Henkilökunnalle tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	-	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri -ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. opettajille ja nuorisotyöntekijöille.

NUORISOTYÖ

”Kyky toimia liikenteessä turvallisesti ja muut huomioiden linkittyy nuoren kasvussa moniin nuorisotyössä esillä oleviin teemoihin.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Liikenneturvallisuusasioita käsitellään päivittäin nuorten kanssa nuorisotyön arjessa (nuorisotiloilla, kouluyhteistyön osana, muissa kohtaamisissa jne.).	X	-
Hyödynnetään Liikenneturvan materiaaleja liikenneturvallisuusaiheiden (esim. mopoilu, päihteet, asenteet) käsittelyssä. Tarjolla on myös digitaalisia aineistoja.	-	-
Nuorisotyössä hyödynnetään erilaisia somekanavia, kun viestitään ajankohtaisista liikenneturvallisuusaiheista. Esimerkiksi Liikenneturvaa voi pyytää mukaan mm. Insta liven tekemiseen.	X	-
Nuorisotyön osana järjestetään liikenneturvallisuuteen liittyviä tapahtumia tai tempauksia. Osallistetaan nuoria toiminnan suunnitteluun (esim. nuokkarilla kävijöitä, nuorisovaltuustossa olevia, oppilaskuntia).	X	-
Huoltajia tuetaan liikennekasvatustyössä (aiheina esimerkiksi mopon virittäminen ja päihdeasiat).	X	-
Mopotallitoiminnan käynnistäminen/jatkaminen.	-	X
Lisäksi laaditaan mopoilijoiden huoltajille suunnattu kirje, jossa korostetaan aikuisten vastuuta turvallisen mopoilun mahdollistajina.	-	-
Nuorisotyöntekijät (ja esim. harrastusryhmien ohjaajat) osallistuvat Liikenneturvan nuorisotyöntekijöille suunnattuun verkkokoulutukseen. Vuonna 2022 koulutuksia järjestetään ainakin 10.5.2022 sekä syksyllä 2022. Nuorisotyöntekijöille tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	-	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri -ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. opettajille ja nuorisotyöntekijöille.

LIIKUNTA JA VAPAA-AIKA

”Kestävä liikkuminen ja liikenneturvallisuus kytkeytyvät usein toisiinsa.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Mainostetaan kuntalaisille ja kaupungin työntekijöille kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen liittyviä valtakunnallisia kampanjoita ja haastekilpailuja (esim. Kilometrikisa, Kävelykilometrikisa, Varsinais-Suomen haastepyöräily, Talvikilometrikisa/talviliikkumisen kampanja).	X	-
Järjestetään kaikille avoimia kävelyn ja pyöräilyn kannustavia tapahtumia ja tempauksia (esim. pyöräilysuunnistus, teemareitit kävelen).	X	-
Arkiliikunnasta ja viisaasta liikkumisesta (kävely, pyöräily, kimpakyydit, joukkoliikenne) kertovaa tiedotusta on esillä esimerkiksi kaupungin toimipaikoissa ja kotisivuilla.	X	-
Liikunta- ja urheiluseuroja tiedotetaan harrastusmatkojen turvallisuusasioista. Hyödynnetään Liikenneturvan Turvallisesti harrastuksiin -aineistoa.	X	-

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja eri -ikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia mm. opettajille ja nuorisotyöntekijöille.

TYÖIKÄISET

”Vastuullisena työnantajana kunnan tulee huolehtia esimerkiksi työntekijöidensä hyvinvoinnista ja työmatkojen turvallisuudesta.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Viestitään ajankohtaisista liikenneturvallisuusasioista kaupungin intranetissä, www-sivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Annetaan juttuvinkkejä paikallismediaan.	X	X
Hyödynnetään Liikenneturvan sähköistä Työmatkaliikenteen asiakaskirjettä kaupungin sisäisessä viestinnässä.	-	X
Tiedotetaan valtakunnallisista kampanjoista ja mahdollisuuksien mukaan osallistutaan niihin: Pyörällä töihin -päivä, Heijastinpäivä 1.10., Liikkujan viikko, Tapaturmapäivät jne.	X	-
Kaupungin työsuojelu seuraa työ- ja työasiamatkoilla tapahtuneita tapaturmia ja pyrkii aktiivisesti ennaltaehkäisemään niitä (tavoitteena nolla tapaturmaa).	-	X
Hankitaan kaupungin työntekijöiden käyttöön polkupyöriä ja kypäriä, joita voi käyttää työasiointimatkoilla työpäivän aikana (2 virastopyörää).	X	-
Kaupunki kannustaa työntekijöitä turvavarusteiden käyttöön esimerkiksi erilaisten kilpailujen ja haasteiden kautta.	-	X
Työsuhdepyöräilyn edistäminen.	-	X

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja (esim. [Autoillen](#) ja [Sähköisellä liikkumisvälineellä](#) -oppaita) myös työikäisten liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia eri aiheista.

VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT

”Mahdollisuus turvalliseen liikkumiseen auttaa ylläpitämään toimintakykyä myös ikääntyessä.”

Liikenneturvallisuustyön nykyisiä käytäntöjä ja toimintavinkkejä	Käytössä (X)	Edistetään 2022-2023
Tiedotetaan iäkkäille ja heidän omaisilleen ikääntymisen vaikutuksista liikkumisen turvallisuuteen. Hyödynnetään esimerkiksi Liikenneturvan ”Puhutaan ajoterveydestä – verkkoaineisto kuljettajan läheisille” -aineistoa.	-	X
Laaditaan tarvittaessa esteettömyys- tai vaaranpaikkakartoitus yhteistyössä teknisten palvelujen sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen kanssa.	-	X
Järjestetään iäkkäille suunnattuja liikenneturvallisuustapahtumia-/teematilaisuuksia tai otetaan aihe esille osana muuta tapahtumaa tai tilaisuutta.	X	-
Liikenneturvallisuutta käsitellään vanhus- ja vammaisneuvostoissa tai tapahtumissa.	-	X
Kaupunki jakaa ikäihmisille liukuesteitä kenkiin. Toteutettiin vuonna 2021, toteutetaan myös jatkossa?	X	X
Kohteesta toiseen liikkuvalla kaupungin/sotepalvelujen henkilöstölle jaetaan turvavarusteita, kuten kenkien liukuesteitä.	-	-
Vanhus- ja vammaispalveluissa työskenteleville tarjotaan säännöllisesti liikennekasvatukseen liittyvää perehdytystä tai koulutusta.	-	-
Palveluliikenteen kehittäminen.	-	X
Hiekoitushiekan jakaminen.	-	X

Tiesitkö, että Liikenneturvalta voi tilata maksuttomia materiaaleja (esim. [Autoillen](#) ja [Sähköisellä liikkumisvälineellä](#) -oppaita) liikenneturvallisuustyön tueksi? Lisäksi Liikenneturva järjestää maksuttomia koulutuksia eri aiheista.

TURVALLINEN LIIKENNEYMPÄRISTÖ

C. TURVALLINEN LIIKENNEYMPÄRISTÖ

- ❑ Eri kulkumuotojen kannalta turvalliset ja toimivat ratkaisut varmistetaan jo kaavoituksessa ja palveluverkkosuunnitelmissa sekä tie- ja katusuunnitelmissa.
- ❑ Suunnitelmien auditointimenettelyjä kehitetään liikenneturvallisuuden ja erityisesti kävelyn ja pyöräilyn edistämisen/turvallisuuden näkökulmasta.
- ❑ Liikenneympäristön ratkaisut ovat esteettömiä sekä ohjaavat turvalliseen ja sääntöjen mukaiseen käyttäytymiseen kulkutavasta riippumatta.
- ❑ Jalankulun ja pyöräliikenteen turvallisuus ja kulkutavan valinnan houkuttelevuus priorisoidaan taajama-alueiden liikennejärjestelyissä.

Teknisen toimialan rooli liikenneturvallisuustyössä:

- Huolehtii asemakaavoitetun alueen liikenne- ja katusuunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, usein myös ulkoilualueiden hoidosta
- Liikenneturvallisuuden huomioiminen väylien hoidossa ja tilapäisissä / työnaikaisissa liikennejärjestelyissä (kadut)
- Henkilöstön osaamisen ylläpito liikennesuunnitteluun, rakennuttamiseen ja ylläpitoon liittyvissä tehtävissä sekä työturvallisuuteen liittyen
- Tie- ja katusuunnitelmien sekä kaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien liikenneturvallisuusauditointi (tai tämän edellyttäminen konsulteilta)
- Yhteistyö kunnan eri hallintokuntien kanssa ja asiantuntija-avun tarjoaminen liikenneympäristön turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä

Käytännönläheisiä esimerkkejä teknisen toimialan osallistumismahdollisuuksista liikennekasvatustyöhön:

- Aktiivinen osallistuminen liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksiin; ajankohtaiset hankkeet ja suunnitelmat, omat havainnot, kuntalaisten palautteet jne.
- Esteettömyyskartoitukset/-kävelyt, turvallisuuskävelyt, kriittiset pyöräretket
- Nopeusnäyttötaulujen käyttö, vilkkusuojatiet tai muut suojatien varoituslaitteet
- Hiekoitushiekan jakaminen kuntalaisille
- Turvallisten koulureittien kartoittaminen ja suositusreittien merkitseminen koulujen alkaessa
- Lapsi liikenteessä -kylttien sijoittaminen koulun lähistölle koulujen alkamisviikolla (väliaikainen muistutus)
- Raskaisiin ajoneuvoihin (kunnan työkoneisiin) liittyvät katvealueinfot koululaisille

PAIMION TOIMENPIDE-ESITYKSET 1/2

- Paimion liikenneturvallisuussuunnitelmassa esitetään yhteensä 39 parannuskohdetta, joihin esitetään yhteensä 48 yksittäistä toimenpidettä. Toimenpiteistä valtaosa kytkeytyy ajonopeuksien rauhoittamiseen, tienlytysten turvallisuuden parantamiseen ja risteysturvallisuuden parantamiseen.
- Toimenpide-ehdotusten kokonaiskustannusarvio on yli 2,2 miljoonaa euroa (osa kustannuksista tarkentuu vasta jatkosuunnittelussa).
- Toimenpiteet on jaettu kolmeen kiireellisyysluokkaan:
 - Kiireellisyysluokka 1: v. 2022-2024 (16 toimenpidettä, 50 100 euroa)
 - Kiireellisyysluokka 2: v. 2025-2028 (18 toimenpidettä, 999 000 euroa)
 - Kiireellisyysluokka 3: v. 2029-2032 (14 toimenpidettä, 1 133 000 euroa).
- Toimenpiteet on raportoitu erillisessä liitteessä (Liite B) (toimenpidetaulukot + kartat). Kärkikohteita on listattu seuraavalla kalvolla.

Kunnille hyödyllisiä ja ajankohtaisia suunnitteluohjeita (moni Väyläviraston ohjeista sisältää myös paljon kunnille hyödyllistä tietoa/tyyppikuvia ym.):

- Nopeusrajoitusohje (päivitys käynnistymässä 2022)
- Jalankulun suunnitteluohje (Väylävirasto, käynnissä)
- Liikennemerkkien käyttö kaduilla (Kuntaliitto, 2022)
- Liikennemerkkien käyttö maanteilla (Väylävirasto 2021)
- Pyöräliikenteen suunnitteluohje (Väylävirasto 2020)
- Pyöräliikenteen viitoituksen suunnittelu (Väylävirasto 2020)
- Hidasteiden suunnitteluohje (Väylävirasto, 2017)
- Maantie- ja rautatiealueiden valaistuksen suunnittelu (Väylävirasto 2015)

Miten toimia, kun kuntalaisilta tulee maanteitä koskevia aloitteita tai palautteita? Paras ratkaisu on ohjata asiakas seuraaviin palveluihin:

- Liikenteen asiakaspalvelu: puh. 029 502 0600 tai palautevayla.fi (palaute tien hoidosta, kehitysehdotukset, lupa-asiat)
- Tienkäyttäjän linja: puh. 0200 2100 (24/7) (liikennettä vaarantavat akuutit ongelmat)

PAIMION TOIMENPIDE-ESITYKSET 2/2

Merkittävimpiä kaupungin ja ELY-keskuksen edistettäviä toimenpiteitä ovat:

- **Koko kaupunki:** Sovitut nopeusrajoitus-, liikennemerkki- ja tiemerkitämuutokset [kiir.luokka 1, ELY ja kaup.]
- **Koko kaupunki:** Erillistarkastelun laatiminen tonttikatuverkon 30 km/h kohteiden kartoittamiseksi ja toteuttamiseksi [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Mt 181 (Kravinkuja) / mt 181 (Paimiontie) / mt 2340 (Paimiontie) liittymä:** Kiertoliittymän rakentaminen [kiir.luokka 2, ELY ja kaup.]
- **Mt 2341 (Sukselantie) / mt 12295 (Veikkarintie) / Vanha Turuntie liittymä:** Selvitetään tietä ylittävien koululaisten lukumäärä ja tuloksen pohjalta tehdään johtopäätökset tarvittavista toimenpiteistä. Mikäli käyttäjiä on paljon, voi kyseeseen tulla suojatien keskisaarekkeen rakentaminen myöhemmässä vaiheessa. [kiir.luokka 1, ELY ja kaup.]
- **Välitie, ladun kohdan suojatie:** Hidasteen rakentaminen Neitsytlammentien tai ladun kohdan nykyisen suojatien kohdalle (selvitettävä kumpi on käytetympi yhteys) [kiir.luokka 1, kaup.]
- **Mt 2343 (Alvar Aallontie) / Hanhijoentie / Mustankorventie liittymä:** Suojatien keskisaarekkeen tai hidasteen rakentaminen nykyisen suojatien kohdalle [kiir.luokka 2, ELY]
- **Mt 2343 (Kalevantie), Kyysilän entisen koulun kohta:** Suojatien poistaminen (keskisaareke ja ylityspaikka jätetään) [kiir.luokka 2, ELY]
- **Mt 2352 (Kaartie) / Teollisuustie liittymä (Tokmanni):** Seurataan Tokmannin liittymän tilannetta (pohditaan väistötien rakentamista ja/tai liittymähaaran parantamista) [kiir.luokka 2, ELY]
- **Mt 2341 (Sukselantie), väli Paimiontie - Sievola:** Jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen [kiir.luokka 2, ELY ja kaup.]
- **Vistantie / Alvar Aallon tie / Valkojantie liittymä:** Korotetun liittymäalueen rakentaminen (samalla liittymäalueen kaventaminen) [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Valkojantie / Timperintie liittymä:** Suojatien keskisaarekkeen rakentaminen nykyisen suojatien kohdalle [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Vanha Turuntie, Eskolantien viereinen suojatie:** Suojatien keskisaarekkeen tai hidasteen rakentaminen nykyisen suojatien kohdalle [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Jokelan koulun kohta, Vanha Turuntie:** Koulun liittymän kaventaminen ja suojatien lyhentäminen [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Vistantie, kirkon kohta:** Hidasteen rakentaminen kirkon tai koulun kohdan nykyisen suojatien kohdalle [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Välitie / Neitsytlammentie liittymä:** Hidasteen rakentaminen Neitsytlammentien tai ladun kohdan nykyisen suojatien kohdalle (selvitettävä kumpi on käytetympi yhteys) [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Maurizintie, Kriivarin koulu:** Jalankulku- ja pyöräilyväylän rakentaminen Maurizintien varteen (sis. hidasteen koulun kohdan suojatielle) [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Mustankorventie / Saarmäentie liittymä:** Suojatien merkitseminen (tiemerkitä) ja suojatien odotustilan rakentaminen [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Valkojantie:** Selvitetään koululaisreitit ja turvattomat tienylityskohteet ja tulosten pohjalta laaditaan tarvittavat toimenpiteet [kiir.luokka 2, kaup.]
- **Kotipolku, nykyisen suojatiekavennuksen kohta:** Hidasteen rakentaminen [kiir.luokka 2, kaup.]

ARVIOINNIN REUNAEHDOT

- Liikennekäyttäytymiseen ja arkiliikunnan edistämiseen vaikuttava työ on kokonaisvaltaista ja pitkänjänteistä, eikä siten yksiselitteisesti mitattavissa onnettomuusvähenemän (tai terveyshyötyjen) kautta. Pitkänjänteisen liikennekasvatus- ja liikkumisenohjaustyön tulokset näkyvät usein vasta vuosien viiveellä, eikä yksittäisen toimenpiteen osuutta kokonaisvaikutuksesta ole mahdollista eritellä jälkikäteen. Kokoamalla järjestelmällisesti liikennekäyttäytymisen seurantatieto voidaan havaita ilmiöitä, jotka ennustavat tai selittävät liikenneonnettomuuksien kokonaismäärissä tapahtuvia muutoksia.
- Keinot liikenneturvallisuussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ovat olemassa ja niitä on esitetty tässä suunnitelmassa lukuisia. Aukottoman vaikutusten arvioinnin tekeminen on kuitenkin lähes mahdoton tehtävä, koska kaikkien suunnitelmassa esitettyjen toimenpidetyyppien vaikuttavuudesta (liikennekasvatustyö, tiedotus, uudet toimintatavat, yhteistyön lisääminen, katuverkon toimenpiteet) ei ole olemassa yksityiskohtaista vaikutustietoa tai yleisesti hyväksyttyä vaikutusten arviointimenetelmää.
- Tavoitteisiin pääseminen edellyttää suuria panostuksia kaikilla kaupungin liikenneturvallisuustyön osa-alueilla, ja erityisesti liikennekäyttäytymiseen kohdistuvien toimenpiteiden osalta (liikennekasvatus ja viestintä), jota tukee organisoitunut ja systemaattinen liikenneturvallisuustyö. Liikenneympäristöön kohdennetut toimet ovat tärkeitä, mutta niillä voidaan saavuttaa vain pieni osa asetetuista tavoitteista. Koetun turvallisuuden osalta turvallisen liikenneympäristön vaikutus on sitäkin merkittävämpi.
- Tietoisien riskikäyttäytymisen (ylinopeudet, rattijuopumukset, turvalaitteiden käytön laiminlyönnit jne.) karsimisessa vaikutuspotentiaali on kaikista suurin, mutta maksimaalisten hyötyjen saavuttamiseksi tarvitaan ajoneuvoihin laajamittaisemmin erilaista turvatekniikkaa (alkolukot, ajonopeusrajoittimet, ajonesto ilman turvavyötä, vireysvahdit jne.), lisää resursseja liikenteen valvontaan ja uudenlaista otetta elinikäiseen liikennekasvatukseen ja viestintään (tämä teema vahvasti esillä myös tässä suunnitelmassa).

MAANTEIDEN TOIMENPITEIDEN VAIKUTUKSET

- Maanteiden toimenpiteisiin kohdentuvan Tarva-laskennan perusteella Paimion suunnitelmassa esitetyillä liikenneympäristön parannustoimenpiteillä saavutetaan laskennallisesti:
 - yhteensä 0,176 vuosittaisen henkilövahinko-onnettomuuden (1,8 hvj-onn/10 vuotta),
 - 0,016 vuosittaisen liikennekuoleman ja
 - 0,026 vuosittaisen vakavan loukkaantumisen vähenemä.
- Vaikutuslaskennassa on ollut mukana kaikki maanteille kohdentuvat liikenneympäristön parannustoimenpide-ehdotukset. Katuverkolle kohdentuvien toimenpiteiden vaikutuksia onnettomuusmääriin ei voida laskea, vaan niitä pitäisi arvioida esim. ennen-jälkeen-tutkimusten avulla.
- Liikenneympäristöön kohdennetuilla toimilla voidaan saavuttaa vain pieni osa asetetusta tavoitteesta, joka koskee liikenneonnettomuuksien määrän vähentämistä.
- Koetun turvallisuuden osalta liikenneympäristön parannusten vaikutus on merkittävä, mutta todellista vaikuttavuutta ei voida arvioida ilman määrääjain toistettavia kyselyitä turvattomuutta aiheuttavista asioista/paikoista tai kohdekohtaisia ennen-jälkeen-tutkimuksia.

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TASON NOSTAMINEN

- ELY-keskuksen viimeisimmän Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -arvioinnin (2021) mukaan Paimion kaupunki sai kaksi tähteä viidestä. Pistemäärään vaikuttivat erityisesti liikenneturvallisuustilanne (0 pistettä) sekä toimintamalleihin liittyvät kehittämistarpeet. Osin pistemäärää laskivat myös ns. "väärät vastaukset".
- Palautekyselyn tuloksia on käyty läpi tämän hankkeen aikana ja tähtiluokituksen nosto asetetun tavoitteen mukaiselle tasolle on realistista. Paimion kaupunki voi varmistaa tavoitellun 4-5 tähden tason mm. seuraavilla toimilla:
 - Valmistuva liikenneturvallisuussuunnitelma käsitellään kunnan päätöksentekokoelimityksessä.
 - Tuodaan mm. seurannassa vahvemmin esiin kaupungin eri toimialojen ja yksiköiden toiminta liikenneturvallisuustyössä, jotta liikenneympäristöteema ei vie kaikkea huomiota.
 - Varmistetaan, että liikenneturvallisuusasiat huomioidaan kaikissa kaupungin hankkimissa kuljetuspalveluissa.
 - Raportoidaan päättäjille vuosittain kaupungin liikenneturvallisuustyöstä.
 - Lisätään omaan henkilöstöön kohdistuvaa liikenneturvallisuusviestintää ja ammatillista koulutusta liikenneturvallisuusasioissa.

Edellä mainitut toimintatapoihin liittyvät kehitystarpeet on huomioitu laaditussa suunnitelmassa. Suunnitelmassa esitetyt liikenneympäristön parannustoimenpiteet tukevat myös turvallisuustilanteen myönteistä kehitystä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN HAASTEITA (GLOBAALEJA)

Tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavat suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden ohella lukuisat muut ns. toimintaympäristötekijät, joiden vaikutuksista alueelliselle ja paikalliselle tasolle ei suuresti tiedetä tai vaikutukset ovat nähtävillä vasta viiveellä. Globaalien muutostekijöiden osalta on suurelta osin kysymys siitä, miten liikkumistarpeet ja -tavat muuttuvat ja mikä vaikutus tällä on onnettomuuksien määrään ja riskiin.

- Ilmastonmuutos ja päästötavoitteet
- Digitalisaatio (digitaalisen teknologian käyttö palveluissa ja ihmisten vuorovaikutuksessa)
- Jakamistalous (omistamisen sijaan tavaroita jaetaan, lainataan tai vuokrataan)
- Alustatalouden laajentuminen
- Vastuullinen kuluttajuus
- Terveys- ja hyvinvointitrendi
- Ympäristötietouden kasvu (sukupolvisidonnaista)
- Etätyöskentelyn yleistyminen
- Palveluiden digitalisoituminen (verkkokauppa, terveyspalvelut ym.)
- Monipaikkainen asuminen
- Väestön alueellinen keskittyminen ja kaupungistuminen
- Matkailun kasvu
- Ajoneuvoteknologian kehitys ja automatisaatio
- Liikennepolttoaineiden kehitys, liikenteen sähköistyminen
- Älykäs infrastruktuuri ja ajoneuvot (vuorovaikutus)
- Palveluistuva liikennejärjestelmä
- Uudenlaiset liikenteen ja liikkumisen palvelut
- Citylogistiikan kehittyminen
- Mikroliikkumisen (micro mobility) vallankumous

TOIMINTAYMPÄRISTÖN HAASTEITA (VALTAKUNNALLISIA)

Liikkumisen murroksen lisäksi valtakunnallisella ja alueellisella tasolla vaikuttavat liikennejärjestelmän (erityisesti tienpidon) rahoitukselliset reunaehdot, viimeaikaisten lakiuudistusten (mm. Tieliikennelaki ja Ajokorttilaki) vaikutukset sekä uusien suunnitteluohjeiden jalkautuminen.

- Kansalliset ilmastotavoitteet (mm. päästötavoitteet)
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- Autokannan korkea keski-ikä
- Valtion toimet liittyen autokannan uudistamisen nopeuttamiseen ja sähköautojen hankintaan
- Väestön ikääntyminen ja moninaistuminen
- Aluerakenteen keskittymiskehitys
- Kaupunkiseutujen välisten yhteyksien korostuminen
- Raideliikenteen roolin vahvistuminen
- Energiajärjestelmän muutospaineiden lisääntyminen
- Fossiilisten polttoaineiden hinnan merkittävä nousu hidastaa tieliikenteen kasvua
- Pienlogistiikan kasvu
- Huumeiden käytön kasvu
- Tienpidon rahoitustaso ja korjausvelan lyhentäminen
- Uusien/tulevien suunnitteluohjeiden jalkauttaminen ja niiden vaikutukset (pyöräliikenteen suunnittelu, jalankulun suunnittelu, nopeusrajoitusohje jne.)
- Liikennettä koskeva lainsäädäntö:
 - Uuden tieliikennelain (2020) vaikutukset
 - Uuden ajoneuvolain (2021) vaikutukset
 - Ajokorttilain (2018) vaikutukset + hallituksen esitys ajokorttilain muuttamisesta + muut selvitykset
 - Taksilainsäädännön muutokset (2021); mm. kuljettajakoulutukseen liittyviä uudistuksia
 - Valtioneuvoston periaatepäättös liikenteen automaatiosta
 - Vaarallisten aineiden kuljetusta koskeva lainsäädäntö uudistetaan (tulossa)
 - Alkolukon käytön edistäminen vammaisten ja vanhusten kuljetuspalveluissa (tulossa)
 - Lakiesitys maanteiden liikenneturvallisuuden arvioinnista

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

